

Zato isterski Slovani Slovence in inostrane kupce lepo prosijo, naj pri Slovanih kupujejo pošteno kapljico, kakor jo je Bog dal. — Isterska železnica ni bila zidana po ljudnatih krajih, nego je speljana ob robu gor. Sedaj hočejo železnico izpeljati najprvo od Trsta skoz Poreč do Kanfanara, da bo bližja zveza s Puljem, torej po zapadu Istre za Italijane; naša — če smemo reči, slovanska — iz Lupoglave ali iz Vodnjana proti Reki bo še dolgo spala, in vendar bi bila za revne slov. Istrane zveza z Reko uprav velike koristi. — Vožnja s parobrodi je prikladna bolj Italijanom, tudi le italijansko govoré uradniki na brodovih ter se hrvaški mornarji silijo, naj se potujčijo. Sicer je pa tudi vožnja zlasti avstrijskega, od žuljev ljudstva podpiranega Lloyda ob hrvaški obali najpočasniša v Evropi. Za obalno vožnjo revnih Slovanov izdaje vsakovrstna vlada to in ono stran Litve preklemano malo, akoprem jo narod vsako leto tako iskreno prosi. — Italijanski ribarji, »chioggiotti«, lové ribe na svoji in slovanski obali morja, da, oni imajo večje pravice pri nas, ko domačini. Nikdar ne bo našinec pravice dobil, ker se vlada ne upa prekoluznim Italijanom zameriti. O ne, upitja siromašnega slovanskega naroda vlada v Beču ne čuje; zato hodi naš narod v Brazilijo po smrt. (Dalje prih.)

## Politični ogled.

### Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar so se oni dan odpeljali v Budapešto, kjer so se jim dne 1. junija poklonile delegacije. Svetli cesar so pri tej priliki rekli, da se od nobene strani ni bati, da bi se kalil mir, tudi z Bolgarsko smo si dobri, kakor poprej, in Bosna že sama plačuje svoje stroške. — Gosposka zbornica je vsprejela volilno preosnovo, kakor jo je sklenila poslanska zbornica. — Za dunajske mestne svetovalce so izvoljeni sami protisemitje, ker so se liberalci potegovali za nekoga žida.

Češko. V Pragi priredé prihodnje leto francoski obrtniki razstavo. — V Trutnovi mestni zbor ni dovolil, da bi se v čeških ljudskih šolah učila nemščina. Hoče, naj češki otroci hodijo v nemške šole, da se popolnoma ponemčijo.

Tirolsko. V soboto se je v Bolzanju pričela slovesna stoletnica, od kar je Tirolsko izročeno presv. Srcu Jezusovemu. Došli so tja solnograški kardinal Haller, brixenski in tridenški škof, skoro vsi poslanci in nebroj ljudstva.

Štajarsko. Sekovsko tiskovno društvo je imelo izredni občni zbor. Sklenili so ustanoviti knjižice po deželi in književno društvo, kakor je družba sv. Mohorja. — Liberalci po gornjem Štajarju prirejajo podučne govore; toda skoro le socijalisti se zanje ogrevajo. Ali so se s temi pobratili?

Koroško. Velikovaška podružnica sv. Cirila in Metoda je imela na binkoštni ponedeljek v Želinjah izvrstno obiskan shod. Katol. politično in gospodarsko društvo pa priredi javen shod v Gozdanjah prihodnjo nedeljo. Vsa čast koroškim voditeljem!

Kranjsko. Svetli cesar so g. Ivana Hribarja že potrdili ljubljanskim županom. — V nedeljo so hoteli socijalisti rogoviliti v Novem mestu. Ker pa je prišlo veliko več krščanskih delavcev, ki niso hoteli poslušati socijalistov, je bil shod zaključen.

Primorsko. Ministerstvo je mestnemu zastopu goriskemu zaukazalo, da mora za slov. ljudsko šolo pri-skrbeti primernih prostorov sredi mesta. — V Istri so

v soboto bili za deželne poslance enoglasno zopet izvoljeni Slavoj Jenko, Matko Mandič in S. Kozulič.

Ogersko. Kakor znano, zborujejo letos delegacije v Budapešti v novi lastni palači. Skupni državni proračun izkazuje stroškov 160 milijonov gold. Za vojaštvo se letos zopet 4 milijone več zahteva, kakor lani. — Madjari so grozno hudi na dr. Luegerja, ker je v petek ostro govoril v avstrijskem državnem zboru zoper ogersko »švindeln-razstavo«.

### Vnanje države.

Rim. Papežev zastopnik pri kronanju ruskega carja, nuncij Agljardi, je moral dan poprej priti v Moskvo, kakor je bilo sprvega določeno, da je bil prej pri carskem obedu, nego drugi zastopniki. — Sv. oče so pisali kralju Menliku, naj laške ujetnike izpusti.

Francosko. Zbornica je v soboto vsprejela postavbo, vsled katere postane otok Madagaskar v vshodni Afriki francoska naselbina. — Začetkom maja so socijalisti na mnogih krajih zmagali pri občinskih volitvah, in katoličani še vedno več ali manj križem dižijo roke.

Angleško. V Rimu preiskujejo, ali so angleški razkolni škofije prav posvečeni ali ne. Te dni je stari Gladstone pisal kardinali Rampolli, naj se posvečenje pripozna. To pa ni mogoče, ako se dokaže, da prvi razkolni škof ni bil pravi škof.

Nemško. Na Bavarskem so liberalci hoteli vpeljati zažiganje mrličev, ki je od sv. katol. cerkve prepovedano. Dotični odsek pa je zavrgel to predlogo z 11 proti 9 glasovi. Torej se bodo bavarski liberalci morali v materi črni zemlji počivati.

Rusko. Zastopnik našega cesarja, nadvojvoda Evgen, je dobil od carja Nikolaja red sv. Andreja. — V soboto zjutraj se je Moskvi zgodila grozna nesreča. Blizu 300 tisoč ljudi se je gnetlo na Chodinskega livadah, kjer so se delila jedila in pijače. Okoli prostora, kjer so se delila jedila, je bil narejen 18 metrov širok jarek. Vsled pritiska od zdej so ljudje prvih vrst padli v jarek in bili pohojeni ali so se zadušili. Mrtvih je bojda okoli šest tisoč, več sto pa ranjenih.

Srbsko. Liberalci in radikali so izjavili, da nočejo sodelovati v odboru, ki naj pregleda in popravi ustavo. Rekli so, da naj sedanja vlada odstopi, kajti ona ni zmožna voditi slobodnih volitev v skupščino.

Turško. Na Kretu je poslala vlada šestnajst batalijonov vojakov. Na Kreti je velik nered. Oboroženi Turki morijo tudi mirne kristjane in ropajo. V Vamosu pa so kristijani oblegali batalijon turških vojakov, katerim je oni dan prišel na pomoč Edhem paša ter vojake rešil. Ako vlada ne naredi kmalu reda na Kreti, bodo morale vmes poseči evropske velevlasti.

## Za poduk in kratek čas.

### Poročila iz Rima.

(Piše Fr. Kovačič.)

### III. Čudno spreobrnjenje.

Po dolgem molčanju dajte mi, g. urednik, zopet enkrat besedo v »Gospodarju«. Tokrat ne bom opisal imenitnosti večnega mesta, ampak bom cenjenim čitateljem pripovedoval zanimivo novico, ki vzbuja veliko pozornost po vsem krščanskem svetu, zlasti pa v Rimu.

Dne 18. majnika t. l. so ljudje trumoma hiteli v cerkev sv. Hadrijana na foru. Ta dan je bil slovesno sprejet v naročje katoliške cerkve zagrizeni odpadnik in prostozidar S. A. Zola. Večini čitateljev je pač

znano, kdo da so prostozidarji ali framasoni, če pa kdo ne ve, mu povem. Prostozidarji so skrivna družba, ki se pred svetom kaže nedolžno in zatrjuje, da je njen namen, pomagati bližnjemu, pospeševati vedo in umetnosti, da je pravična proti vsem veram in da se v politiko ne meša. Tako slepi lahkoverne ljudi, v resnici pa je v tej družbi nakopičena vsa peklenska hudobija. Laž, tatvina, goljufija, prešestovanje, umor, to so pri njih čednosti. Njih namen je uničiti vse vere, pred vsem pa katoliško, in v to se poslužujejo najostudnejših sredstev. Če jim je kaka imenitna oseba na poti, jo umorijo. Dokazalo se je, da prostozidarji kradejo posvečene hostije in jih prebadajo v svojih skrivnih shodih, dokazalo se je tudi, da nekatere družbe častijo samega satana; na Laškem imajo zastave s sliko hudičeve.

V taki družbi je bil Zola celih 30 let. Rodil se je l. 1840. blizu Turina. Študiral je matematiko ali računstvo. Kot dvajsetletni mladenič se je družil s puntarji in je bil zaradi tega pregnan z Laškega. Ob času poljske ustaje je prišel celo na Poljsko, da bi se bojeval proti Rusom. L. 1870. se je stalno nastanil v Egiptu, kjer je dosegel velike časti na dvoru kediva ali egiptovskega podkralja. Tukaj je ustanovil prostozidarsko ložo ali družbo in postal njen »veliki mojster«. Mnogo Turkov je pridobil za ložo in jo razširil po vsem Egiptu. Bil je zagrizen sovražnik krščanske vere. Pred nekaterimi leti se je vrnil na Laško in se je blizu Rima kupil vilo Kastel di Leva. Zraven njegovega posestva je cerkva »Madonna del Divino Amore« — Marija od božje ljubezni.

Tukaj je živel mirno kakih pet let. Večkrat je šel tudi v cerkev, pa ne da bi molil, marveč da bi se norčeval iz pobožnega ljudstva. — Nekega dne si na treh krajih zlomi nogo. Dva cela meseca je ležal v postelji v strašnih bolečinah. Potem se je vzdignil sicer iz postelje, toda noga ni bila več zdrava. Moral je hoditi po brgljah. Neke noči pa je imel čudne sanje. Sanjalo se mu je, da je prišel v ono cerkvico, ki je bila popolnoma prazna in zapuščena. Oltarji so bili goli, nikjer nikakšne podobe, ne sveče, ne drugega okrasja. Ko se je vračal iz cerkve, sreča na pragu čudovito lepo gospo z detetom na rokah.

Neznana gospa ga milo pogleda in nagovori: »Pa si ti tudi prišel v cerkev? Kaj pa to, vidim, da si hrom, postavi se vendar na svoje noge in vrzi proč te brglje.«

V tem se prebudi in pokliče svojo ženo, ki je bila Grkinja in goreča častilka Matere božje. Pové ji, kaj se mu je sanjalo, ona pa ga vspodbuja, naj zaupa na Mater božjo. Potem se je vzdignil iz postelje in se spustil na tla. Pa glej! — noga je bila popolnoma zdrava, nikakšne bolečine ni čutil, kakor bi si je nikdar ne bil zlomil. To ga je nogočno potreslo. Začel je dvomiti o prostozidarstvu, premišljevali in iskati resnico.

Svoje čudežno ozdravljenje je napisal na pergament in z brgljami vred obesil v cerkvi pri velikem oltarju, da si jih vsak lahko ogleda. Toda led od njegovega srca se je le polagoma odtajal. Katoliški veri se je bil popolnoma odtujil, zato je bilo stalo mnogo truda, da je prišel do resnice. Še enkrat je odšel v Egipt, od koder se je vrnil nedavno. — V Rimu mu dá neki menih Marijino svetinjo, katero je sprejel in poljubil. Dne 25. marcija letošnjega leta so rimski katoličani napravili božjo pot v prelepo cerkev Marije Snežne ali S. Marija Madžore. Tudi Zola je prišel tje in dobil blagoslov z Najsvetejšim. Odslej je nastal obrat v njegovi duši. Študiral je, tuhtal in se posvetoval z učenimi in vrtnimi možmi, da bi našel resnico.

Namen božje poti dne 25. marcija je bilo spreobrnjenje grešnikov, zlasti prostozidarjev. In prošnja ni bila zastoj. Ravno tisti duhovnik, ki je takrat podelil blagoslov, je dne 18. majnika odvezal poglavarja pro-

stozidarjev. Očitno je Zola v cerkvi prebral in podpisal pismo, da je bil 30 let v hudobni družbi, da je napravil mnogo pohujšanja, pa da je spoznal hudobne naklepe prostozidarstva, da se kesá in prosi sv. očeta papeža, da bi bil zopet sprejet v naročje sv. kat. cerkve, v kateri ga je bila pobožna mati izredila. Po dolgih in dolgih letih je izgubljen sin sprejel zopet angeljski kruh; vsi navzoči so bili globoko ganjeni. Silno veselje je nastalo med vsemi vrtnimi kristijani, še bolj so se pa veselili tega dogodka angelji, ki imajo večje veselje nad enim grešnikom ki pokoro dela, kakor nad devetindevetdeset pravičnimi.

Marija je na tem možu tako očitno pokazala, da je »priežališče grešnikov«, da ne more nikdo tajiti. V zahvalo za tako veliko in očitno milost, so rimski katoličani napravili božjo pot v cerkev Madonna del Divino Amore. — Framazonski listi pa osramočeni — molé.

**Smešnica.** Trgovca K. in V. se pričkata, kateri je bolj premeten in spreten. K. reče: »Verjamite, da jaz vas stokrat prej prodam, ko vi mene enkrat.« — V. se odreže: »Verjamem, kajti za vas bi nihče niti belica ne hotel dati!«

## Razne stvari.

**Domače.** (Milostivi knezoško) se prihodnjo soboto popoldne odpeljejo birmovat v kozjansko dekanijo. Sv. birma bode dne 7. junija v Podčetrtku, 8. v Olimju, 9. v Bučah, 10. v Polju, 11. pri Sv. Petru pod Sv. gorami, 13. v Podšredi, 14. v Kozjem, 15. v Pilštanju, 16. na Prevorju, 17. pri Sv. Vidu na Planini, 18. na Planini in 19. v Dobjem.

(Shoda zaupnih mož) na Ptuj dne 25. maja ni sklical deželni poslanec g. dr. Fr. Jurtela. Bilo je sicer ondi nekaj slovenskih mož, ki so se pogovarjali o tem in onem, toda vsa stvar je bila popolnoma zasebna. Toliko v pojasnjenje, da naše zadnje novice kdo krivo ne tolmači!

(Pravico javnosti) je naučno ministerstvo dne 20. maja podelilo privatnemu ženskemu učiteljsku častitih šolskih sester v Mariboru. Vsled tega se že letos tukaj vrši zrelostni izpit za četrtoletnice. Ta ministerski odlok pač najlepše priznava izvrstno delovanje čč. šolskih sester mariborskih.

(Odbor »Slovenskega društva«) je imel v ponedeljek, dne 1. junija v Mariboru sejo. Bil je razgovor o sedanjem političnem položaju in o shodih, katere namerava društvo letos prirediti.

(Imenovanja.) Okrajni sodnik v Gornjem gradu, g. dr. Viktor Wagner, je imenovan tajnikom pri okrožnem sodišču v Celju, v Gornji grad pa je premeščen okrajni sodnik g. dr. Josip Fraidl iz Črnomlja.

(Vrl dijak umrl.) Dne 30. maja je pri Sv. Benediktu v Slov. goricah umrl za jetiko Matevž Estrin, četrtošolec mariborske gimnazije. Bil je odličen dijak in zelo pobožen mladenič. Škoda zanj! Naj v miru počiva!

(Poštno ime) Sv. Barbara pri Vurbergu želijo spremeniti v »Sv. Barbara pod Mariborom«, ker časopisi in druge pošiljatve gredo mesto tja, dol k Sv. Barbari v Halozah in večkrat se le za sedem dnij pridejo na pravo mesto.

(Nezgoda na železnici.) Na binkoštni ponedeljek zvečer ob 3/4 10. je lokalni vlak pri Rimskih toplicah povozil Matija Ožeka, pomožnega čuvaja. Ko je službeno šel po železnici, prijel ga je želodčni krč, da se ni mogel vlaku izogniti.